

Suçta batarken hayat akıyor

Devrim kendi çocuklarını yermiş, evet. Buraya Kadarmış'ta da bunun ete kemiğe bürünmüş hali var.

ERDİ İNCİ

Bazı insanlar vardır, birileri hakkında düşüncelerini ve yargılarını döküp saçarken "s" harfine basa-basa başlarlar cümlelerine, "Kes-sin..." derler. "Kes-sin bu işte onun parmağı var!", "Kes-sin o yapmıştır bunu," gibi. Bu insanları bir kitaba, yan rollere dağıtarak doldursanız nasıl olur? **Daniel Höra, Türkçeye çevrilen Buraya Kadarmış'ta, bir cinayet anlatısından yola çıkarak önyargıların ve verilmiş hükümlerin bir hayatı nasıl da kolayca harcayabileceğini anlatıyor bizlere. O "Kes-sin..." diye lafa başlayan çokbilmişlerin tanıklığında.**

Alex, birleşen Almanya'ya entegre olamamış bir şehirde, fazlasıyla suçta bulaşmış bir genç. Kendisi gibi arkadaş grubuyla beraber gasp etmedikleri insan, hırsızlık yapmadıkları dükkân neredeyse yok. Çevrelerinde mimlenmişler. Bir de Alex'in bir üst jenerasyonu var; alkolden başka dostu olmayan ebeveynlerinden oluşan bir topluluk. İşsizler. Bu çevrede büyüyen Alex bir gün, kaderin cilvesi ya, yaşlı bir komşusuna yardım eder. Komşusu o günün sonunda öldürülür ve başşüpheli olarak Alex gösterilir. Zaten mimli Alex, bu olayın da suçlusunu sayılmıştır bile. Devlet görevlileri soruşturma yürütmek yerine Alex'in suçu üstlenmesinde ısrar edince, kendini aklama işi bütünüyle Alex'e düşer. Peki nasıl yapacaktır bunu?

Berlin Duvarı'nın 1989'daki yıkılış sahnelerini hepimiz izlemiştir. Yıllarca ikiye bölünmüş halde yaşayan Almanya, sonunda halk ayaklanması sonucu birleşir. Bizler, bu birleşmenin ardından gelen büyük ve güçlü Almanya'yı izledik hep. Daniel Höra'ysa bu bilindik hikâyenin kıyısından, bu güzel resmin dışında kalan Almanya'dan ve Almanlardan bahsediyor. Birleşen Almanya sonrasında işlerinden olan, gözden düşmüş şehirlerde kalan ve hayata tutunmaya çalışan, tanımadığımız Almanlardan...

O sık duyduğumuz "adaptasyon", "doğal seleksiyon" gibi terimleri belgeseller ve biyoloji derslerinden duyduğumuzda çok

da etkilemez bizi. Peki ya o büyük, tarihte yer etmiş devrimlerin artığı olmuş, o devrimde kendine bir yer edinememiş insanların hayatı söz konusu olduğunda, ne yapacağız bu terimlerle? Savaşın darbesini fazlasıyla almış bir ülkeyi nispeten yoktan var edip, onu bir yerlere getirip, devrimine hazırlayıp, sonra da bir kenara atılmak nasıl bir histir? Devrim kendi çocuklarını yermiş, evet, **Buraya Kadarmış'ta da bunun ete kemiğe bürünmüş hali var.**

Gelelim o "Kes-sin"ci insanlara... Bir insanın hayatıyla oynamak nasıl bu kadar da kolay olabilir? Hangi hak, bize bir insan hakkında kesin hüküm vermemizin yolunu açar? Böyle bir hak varsa, hukuk neye yarar? Herkes ya da her grup kendi hukukunu yürürlüğe koyabilir mi? Önyargı bizi bu kadar da yönlendiren bir dürtüye dönüşmeden önce, o insanla bir tanışsak, olmaz mı? Tanışmadan hüküm vermek kolay, herkes yapabilir; ama elini taşın altına koyup sorgulamak, araştırmak zordur, değil mi? "12 Angry Men" filmi izleyenler çok iyi bilir bunu. Bu romanda da, Alex'in arkadaşları Debbie ve Fetcher'la tanışalım, insanlığı bir de onlardan öğrenelim.

Son olarak da şunu sorduruyor **Buraya Kadarmış** bizlere: O "devlet" dediğimiz kavram ve organları bizi savunmuyorsa ve korumuyorsa, ne işe yarıyor? Devlet de mi bizim çıkarımıza olmayan işleri, sırf kendi kolayına uysun, işleri yürüsün diye bize dayatmaya çalışıyor? O zaman biz o devletin nesi için çalışıyoruz, eğer o bizim için çalışmıyorsa? Kendi hayatını kendi kendine kurtarmaya çalışan Alex, nedense, çok alakasız bir yerden bizi yakalayıp, gündemimizin içine atıyor. Aslında, nedeni çok belli ya...

**BURAYA
KADARMİŞ**

Daniel Höra
Çeviren: Dilman
Muradoğlu
ON8 Kitap, 2014
228 sayfa, 15 TL.